

Konkurentní datové struktury

---

14. března 2018

B4B36PDV – Paralelní a distribuované výpočty

Minulé cvičení:

“Paralelní programování v OpenMP...”

Minulé cvičení:

“Paralelní programování v OpenMP...”

Minulé cvičení:

“Paralelní programování v OpenMP...”

Minulé cvičení:

“Paralelní programování v OpenMP...”

Dnešní menu: Konkurentní datové struktury

- Opakování z minulého cvičení
- Zámková architektura datových struktur
- Bezzámková architektura datových struktur

- Zadání třetí domácí úlohy

Opakování z minulého cvičení

<http://goo.gl/a6BEMb>

Tvorba konkurentních datových struktur

Aby jednu strukturu používalo více vláken **současně**.

Co musíme změnit oproti frontě z prvního domácího úkolu?

Aby jednu strukturu používalo více vláken **současně**.

Co musíme změnit oproti frontě z prvního domácího úkolu?

- Nesmíme zamykat **celou** datovou strukturu!
- Se zamykáním zámků musíme šetřit

 Jinak se datová struktura stane brzdou výpočtu!

Možný přístup:

1. Vezmu kód existující jednovláknové datové struktury
2. Ve chvíli, kdy strukturu dělám nějaké zásahy, zamknu si část struktury pro sebe

Je to opravdu takto lehké?

Možný přístup:

1. Vezmu kód existující jednovláknové datové struktury
2. Ve chvíli, kdy strukturu dělám nějaké zásahy, zamknu si část struktury pro sebe

Je to opravdu takto lehké?

Typický vzor práce s jednovláknovými strukturami:

Příprava → “Poškození” dat Oprava → Hotovo!

Možný přístup:

1. Vezmu kód existující jednovláknové datové struktury
2. Ve chvíli, kdy strukturu dělám nějaké zásahy, zamknu si část struktury pro sebe

Je to opravdu takto lehké?

Typický vzor práce s jednovláknovými strukturami:

Příprava → “Poškození” dat Oprava → Hotovo!

Musíme zabránit použití “rozbité” části = vyloučit i čtenáře
(a zamykat si části struktury, i když to není potřeba – např. při čtení)

Možný přístup:

1. Vezmu kód existující jednovláknové datové struktury
2. Ve chvíli, kdy strukturu dělám nějaké zásahy, zamknu si část struktury pro sebe

Je to opravdu takto lehké?

Typický vzor práce s jednovláknovými strukturami:

Příprava → “Poškození” dat Oprava → Hotovo!

Musíme zabránit použití “rozbité” části = vyloučit i čtenáře
(a zamykat si části struktury, i když to není potřeba – např. při čtení)

To si ale moc nepomůžeme :-)

Jak to tedy udělat lépe?

1. Strčit hlavu do písku a (téměř) nezamykat
2. Když nastane problém, tak ho (nějak) vyřešit

To se snáz řekne, než udělá...

1. Strčit hlavu do písku a (téměř) nezamykat
2. Když nastane problém, tak ho (nějak) vyřešit

To se snáz řekne, než udělá...

Některé z možných problémů:

- **Datová struktura se může nacházet v mezistavu:**
Buď musí být použitelná, nebo si musíme být jistí, že problém detekujeme, než poškodíme data
- **Nesmíme uvolnit paměť, pokud s ní pracuje jiné vlákno:**
Složitější datové struktury často využívají techniky podobné garbage-collectoru v Javě.

O takových datových strukturách se těžko přemýšlí...

... a ještě hůř se v nich hledají chyby!

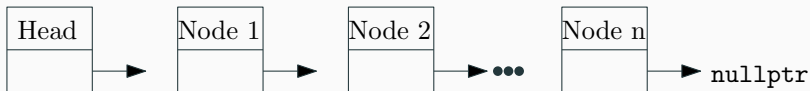
- 👁 <http://libcds.sourceforge.net>
- 👁 C++ Concurrency In Action: Practical Multithreading

Cvičení: konkuretní spojový seznam

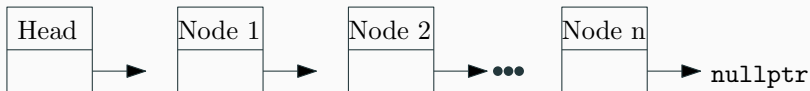
Reprezentace seznamu prvků

- My ho budeme chtít mít seřazený vzestupně...
- Vložení prvku = nalezení správné pozice + vložení nového uzlu

Reprezentace seznamu prvků

- My ho budeme chtít mít seřazený vzestupně...
- Vložení prvku = nalezení správné pozice + vložení nového uzlu

Doimplementujte metodu insert

Doimplementujte tělo metody `insert` v souboru `lockBased.h`. Pro synchronizaci vláken použijte `spin_lock` (používá se stejně jako `std::mutex`), který umístíte ke každému uzlu seznamu. Snažte se zámky zamykat pouze na čas modifikace seznamu a pouze tam, kde jsou potřeba!

Nesynchronizované přístupy do paměti (s alespoň jedním zápisem) jsou ve standardu C++ vedené jako

 undefined behavior

Může se nám stát spousta špatných věcí, například:
(ty navíc závisí na kompilátoru a platformě)

- Můžeme přečíst částečně zapsaná data (*dirty read*)
- Vlákno se nedozví o změně provedené jiným vláknem
- Vlákno se dozví pouze o části provedených změn

Nesynchronizované přístupy do paměti (s alespoň jedním zápisem) jsou ve standardu C++ vedené jako

 undefined behavior

Může se nám stát spousta špatných věcí, například:
(ty navíc závisí na kompilátoru a platformě)

- Můžeme přečíst částečně zapsaná data (*dirty read*)
- Vlákno se nedozví o změně provedené jiným vláknem
- Vlákno se dozví pouze o části provedených změn

`std::atomic`

Synchronizace přístupů ke stejné proměnné zajištěna

Můžeme se zámků zbavit úplně?

Bezzámková architektura datových struktur

Navrhnout správně zamykání je náročné

- Špatné použití může vést k deadlocku
- Velké množství zámků snižuje potenciál opravdové konkurence
- Paměťový overhead (`std::mutex` na Linuxu má 40B!)

Navrhnout správně zamykání je náročné

- Špatné použití může vést k deadlocku
- Velké množství zámků snižuje potenciál opravdové konkurence
- Paměťový overhead (`std::mutex` na Linuxu má 40B!)

Jak na to?

Navrhnout správně zamykání je náročné

- Špatné použití může vést k deadlocku
- Velké množství zámků snižuje potenciál opravdové konkurence
- Paměťový overhead (`std::mutex` na Linuxu má 40B!)

Jak na to?

→ Pomocí atomických operací s pamětí

Klíčová operace pro *lock-free* datové struktury.

Porovnej a prohod' (neboli *compare-and-swap*) je atomická operace s pamětí na objektu `std::atomic<T> X`, definovaná v C++ jako

```
bool X.compare_exchange_strong( T& expected, T desired)
```

kteřá ma funkcionalitu ekvivalentní

```
if ( X == expected ){ X = desired; return true; }  
else{ expected = X; return false; }
```

Klíčová operace pro *lock-free* datové struktury.

Porovnej a prohod' (neboli *compare-and-swap*) je atomická operace s pamětí na objektu `std::atomic<T> X`, definovaná v C++ jako

```
bool X.compare_exchange_strong( T& expected, T desired)
```

kteřá ma funkcionalitu ekvivalentní

```
if ( X == expected ){ X = desired; return true; }  
else{ expected = X; return false; }
```

Kontrolu a změnu datové struktury lze provést **atomicky!**

Doimplementujte metodu insert

Doimplementujte tělo metody `insert` v souboru `lockFree.h`. Namísto použití zámků nyní použijte atomickou operaci *compare-and-swap* pro úpravu pointerů ve spojovém seznamu.

Bonusové úlohy:

1. Zkuste se zamyslet, zda byste dokázali naimplementovat i dvousměrný spojový seznam
2. Zkuste naimplementovat spojový seznam, ve kterém může kromě přidávání docházet konkurentně i k mazání prvků

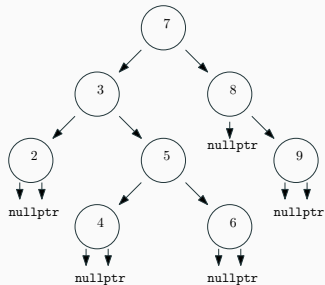
Zadání třetí domácí úlohy

Struktura, v níž jsou jednotlivé prvky uspořádány tak, aby bylo možné rychle vyhledávat

- každý uzel tedy má nanejvýš dva potomky;
- každému uzlu je přiřazen určitý klíč;
- levý podstrom uzlu obsahuje klíče menší než je klíč uzlu; a
- pravý podstrom uzlu obsahuje klíče větší než je klíč uzlu.

Naimplementujte metody v `bst_tree.cpp` a `bst_tree.h` a zajistěte, že

1. každý prvek je vložen právě jednou; a
2. žádný vložený prvek se neztratí.

Zpracování musí být **konkurentní**, nikoli seriální!

Naimplementujte metody v `bst_tree.cpp` a `bst_tree.h` a zajistěte, že

1. každý prvek je vložen právě jednou; a
2. žádný vložený prvek se neztratí.

Zpracování musí být **konkurentní**, nikoli seriální!

Za správné výsledky a vysoký stupeň konkurence dostanete až **2b**.

Konkurentní binární vyhledávací strom

Naimplementujte metody v `bst_tree.cpp` a `bst_tree.h` a zajistěte, že

1. každý prvek je vložen právě jednou; a
2. žádný vložený prvek se neztratí.

Zpracování musí být **konkurentní**, nikoli serielní!

Za spravné výsledky a vysoký stupeň konkurence dostanete až **2b**.

Termín odevzdání je **22.3. 23:59 CET** pro středeční cvičení a
23.3. 23:59 CET pro čtvrteční cvičení.

Soubory `bst_tree.cpp` a `bst_tree.h` nahrajte do systému BRUTE.

Díky za pozornost!

Budeme rádi za Vaši
zpětnou vazbu! →

[https://goo.gl/forms/
EaPMqnYRCQZrUztX2](https://goo.gl/forms/EaPMqnYRCQZrUztX2)